

El llenguatge

La gent i llurs

Idees 30/X/1979

El terme possessiu llur indica sempre una pluralitat de possessors: significa, doncs, «d'ells» o «d'elles». Avui, aquest terme arcaïtzant ha esdevingut de nou força usual en la llengua literària, encara que més d'un escriptor — amb tot el dret — en prescindeixi. Es de doldre, en canvi, que no tots els qui hi recorren en coneixen exactament el significat, i malgrat que s'ha dit una colla de vegades, amb tot l'èmfasi possible, que frases com «el president i llurs acompanyants» o «l'escriptora i llur obra» — amb llur significat «d'ell» i «d'ella» — són totalment incorrectes i inadmissibles, encara és possible de llegir-les habitualment en textos impresos.

Que hom sàpiga perfectament que llur — o el seu plural llurs, concordant amb la cosa possedida — significa sempre «d'ells» o «d'elles» i en cap cas «d'ell» o «d'ella», no vol dir que el seu ús no pugui ésser objecte de dubtes o vacil·lacions que podríem qualificar de legítims, tament com ho són els que originen alguns casos de concordança de nombre. Diverses circumstàncies, entre elles l'existència de certs mots que són gramaticalment del singular però que pel significat es poden considerar del plural, són la cau-

sa, efectivament, d'una concordança de nombre vacil·lant, normalment entre el subjecte i el verb, però que és lògic que s'estengui a altres termes gramaticals, com és ara els possessius. Aquests mots, que anomenem col·lectius, són gent, grup, colla, escamot, multitud, etc, amb tots els quals, el verb, quan en representen el subjecte, tant pot revestir la forma del singular com la del plural, si bé diverses particularitats de formació poden aconsellar o fins determinar una forma o altra. Diem, així, La gent s'ho pren malament, però Aquella colla de nois no saben el que es diuen, ja que el determinatiu de nois reforça la idea de pluralitat del col·lectiu colla.

Amb un possessor representat per un mot com gent, grup, colla, etc, s'usa generalment el possessiu el seu (la seva, etc), però hi pot convenir també llur(o llurs). Cal, tanmateix, subordinar l'ús d'aquests possessius a la forma dels altres termes gramaticals que hagin de concordar amb aquells possessors. Llegim: «A la gent... no li agrada la informació sobre llurs activitats». Podem admetre llur amb gent com a possessor, però aleshores caldria donar el mateix tractament al pronom datiu —els en lloc de li—: A la gent... no els agrada la informació sobre llurs activitats. Anàlogament: Aquella colla reclama llurs honoraris, en que el verb en plural justifica el possessiu llur. En canvi, si optàvem pel verb en singular, caldria recórrer al possessiu que s'hi acordes: Aquella colla reclama els seus honoraris.

Albert Jane